

RECENZJA

Osiągnięcia naukowego oraz całokształtu dorobku naukowego

dr Krzysztofa Kopocińskiego w związku z jego wnioskiem

o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Recenzja wykonana została na mocy decyzji podjętej 26 kwietnia 2021 roku przez Radę Doskonałości Naukowej Instytutu Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk. Jest kolejnym krokiem w postępowaniu wszczętym 3 grudnia 2020 roku w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Krzysztofowi Kopocińskiemu w dziedzinie nauki humanistyczne w dyscyplinie historia.

Recenzja została napisana po zapoznaniu się z następującymi materiałami przekazanymi przez zleceniodawców:

1. Monografia przedstawiona jako osiągnięcie naukowe, habilitacyjne Kandydata:

Z. Kopociński, K. Kopociński, *Szpital Wojskowy w Równem w latach 1919-1939*, Głogów 2020, wyd. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Głogowie, ss. 529.

2. Trzy wieloautorskie monografie:

- Z. Kopociński, K. Kopociński, C. Jeśman, *Lekarze Szpitala Wojskowego w Żarach*, Żary 2014, wyd. Uniwersytet Medyczny w Łodzi, ss. 482.

- Z. Kopociński, K. Kopociński, C. Jeśman, *105 Szpital Wojskowy w Żarach. Duma Ziemi Lubuskiej*, Żary 2014, wyd. Uniwersytet Medyczny w Łodzi, ss. 599.

- K. Kopociński, Z. Kopociński, C. Jeśman, *Sanatorium Rehabilitacyjne Leczenia Zeza w Sobótce*, Żary 2016, wyd. Uniwersytet Medyczny w Łodzi, ss. 283.

3. Opublikowane wspomnienia:

- J. Rowiński, *Moja służba wojskowa*, pod red. Z. Kopociński, K. Kopociński, C. Jeśman, wyd. Uniwersytet Medyczny w Łodzi, ss. 204.

4. Wybór 12 artykułów, których współautorem jest dr K. Kopociński.

5. Wybór 8 artykułów mających charakter popularnonaukowy.

6. Autoreferat zawierający życiorys, uwagi do monografii przedstawionej jako osiągnięcie naukowe, omówienia innych współautorskich prac mających charakter naukowy lub popularno-naukowy. Poza tym w tekście opisano wiele dziedzin aktywności społecznej i popularyzatorskiej Kandydata.

Wykształcenie i kariera zawodowa

Krzysztof Kopociński urodził się 2 marca 1970 roku. Po uzyskaniu świadectwa maturalnego w 1989 roku rozpoczął służbę wojskową i studia w Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. med. Bolesława Szareckiego w Łodzi. W 1995 roku uzyskał dyplom lekarza i został mianowany na pierwszy stopień oficerski. Po odbyciu stażu podyplomowego w 4 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z polikliniką we Wrocławiu pełnił służbę w 15 Wielkopolskiej Brygadzie Pancerniej im. gen W. Andersa w Wędrzynie a później, do 1999 roku dowodził plutonem medycznym w 5 Batalionie Rozpoznawczym, następnie kompanią przeciwepidemiczną w 10. Batalionie Medyczno-Sanitarnym. W 2000 roku brał udział w misji Polskiego Kontyngentu Wojskowego KFOR w Kosowie. Po powrocie do kraju kierował Gabinetem Okulistyki w 105 Szpitalu Wojskowym z Przychodnią w Żarach.

Podnosząc kwalifikacje zawodowe podjął specjalizację w zakresie okulistyki. W 1999 roku uzyskał pierwszy stopień specjalizacji, drugi stopień w 2002 roku. Od 2008 roku kieruje Pododdziałem Okulistyki w 105 Kresowym Szpitalu Wojskowym z Przychodnią SP ZOZ w Żarach

W 2005 roku, wraz ze Zbigniewem Kopocińskim, uzyskał tytuł doktora nauk medycznych w zakresie medycyny - historii medycyny, na podstawie wspólnie przygotowanej rozprawy pt.: *Ocena organizacji i działalności 9 Szpitala Okręgowego w Brześciu w latach 1919-1939*. Promotorem pracy był dr hab. n. med. prof. UM Czesław Jeśman. Stopień nadany został na Wydziale Fizjoterapii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Ocena dorobku naukowego dr Krzysztofa Kopocińskiego z lat 2006-2020

Podstawą oceny jest przedstawiony wybór prac jak również analiza sporządzonego przez dr K. Kopocińskiego: *Wykazu osiągnięć naukowych*.

Już pierwsze zapoznanie się z przygotowanymi pracami i spisem budzi zdziwienie Recenzenta, gdyż poza czterema drobnymi pracami (dwu, trzystronicowymi z lat 2006-2008) wszystkie kolejne publikacje są napisane przez zespoły autorów. Często teksty drobne (trzy-czterostronicowe) przedstawiani są dwaj, trzej a nawet czterej autorzy. Czyżby do napisania tak krótkich tekstów była potrzeba wspierania się o wiedzę i umiejętności tylu autorów? Czy ich kwalifikacje są niezbędne, żeby bez pomocy i wsparcia nie mógł powstać nawet krótki i drobny tekst?

Recenzent rozumie konieczność podejmowania zespołowych prac naukowych w różnych dziedzinach nauk w tym również humanistycznych. W opracowaniach historycznych dzieje się to wyjątkowo i wynika ze specyficznej tematyki lub zakresu podejmowanych badań. Może to pomagać na przykład w wyciąganiu wniosków o podobnych zjawiskach, które występowały w różnych epokach, czy też na różnych terenach. Może to zachęcać wyspecjalizowanych w takiej tematyce badaczy do wiązania własnych, unikalnych doświadczeń, w celu dokonania szerszych porównań czy uogólnień. Czasami, gdy jakieś zjawisko jest wieloaspektowe podejmuje się badania przez kilku autorów i następnie dokonuje się konfrontacji i poszerzenia argumentacji wniosków. W każdym z takich wypadków zakres indywidualnej pracy jest ściśle określony i zaznaczony w utworze. Przy publikacjach o niewielkich objętościach, można zadać pytanie: Jaki był rzeczywisty wkład pracy poszczególnych autorów i jaki był cel naukowy powoływania takich zespołów? W naukach humanistycznych przywoływanie wielu autorów do napisania drobnych prac, stawia pod olbrzymim znakiem zapytania ich indywidualne umiejętności metodologiczne i zawodowe. Może to także, zdaniem Recenzenta, stwarzać pozory chęci zwielokrotnieniem liczby i punktacji dorobku naukowego.

Zainteresowania badawcze dr K. Kopocińskiego lokują się w dyscyplinie, jaką jest historia a szczególnie związane są z historią polskiej wojskowej służby zdrowia w XX wieku. Dotyczą zarówno okresu międzywojennego jak również czasów powojennych. Opracowania, w których był współautorem, przedstawiają dzieje instytucji, głównie 105 Szpitala

Wojskowego w Żarach oraz Sanatorium w Sobótce. Są to prace dotyczące ich genezy, zmian organizacyjnych, kierunków i problemów pracy medycznej.

Znaczącą część dorobku naukowego dr K. Kopocińskiego stanowią biogramy lekarzy wojskowych z okresów historycznych wchodzących w obszary jego badań i powiązanych z placówkami z Żar i Sobótki.

Wykaz monografii, których współautorem jest Kandydat obejmuje pięć pozycji z czego cztery to prace dotyczące historii medycyny a jedna omawia dzieje rodzinne Autora. Spośród publikacji poświęconych dziejom służby zdrowia, trzy monografie przedstawiają historie instytucji, w tym dwóch wojskowych. Jedną z prac to zbiór biogramów personelu medycznego 105 Szpitala Wojskowego w Żarach. Ta szeroka praca upamiętniła tych wszystkich, którzy od 1946 roku nieśli pomoc medyczną

Wykaz rozdziałów zamieszczonych w monografiach obejmuje 11 publikacji. Większość z nich to opracowania o charakterze biograficznym. W innych podjęto problematykę historii placówek służby zdrowia.

W dorobku naukowym Kandydata znalazło się również współautorskie opracowanie wspomnień płk dr med. Jerzego Rowińskiego. Postać tego znanego lekarza a przede wszystkim jego dokonania zawodowe, połączyły kilka wątków badawczych, które podejmował dr K. Kopociński. Dr Jerzy Rowiński ukończył przed wojną, jako podchorąży rezerwy, Szkołę Podchorążych Sanitarnych. Później odbył staż w szpitalu w Równem. W trakcie II wojny światowej był zaangażowany w działalność konspiracyjną. Po wojnie, pełnił służbę w szpitalu w Żarach a później organizował Wojskową Akademię Medyczną w Łodzi

Najliczniejszą część dorobku dr K. Kopocińskiego stanowią artykuły opublikowane w czasopiśmie naukowych, Ich wykaz zawarty w autoreferacie obejmuje 57 pozycji. Są to prace, które ukazały się po 2005 roku, to jest po uzyskaniu stopnia doktora. Ich tematyka nie odbiega od wcześniej omówionych. Część z nich to fragmenty lub wybrane zagadnienia późniejszych monografii, inne poruszają tematykę chorób zakaźnych czy okulistyki. Związane są z doświadczeniami zawodowymi autorów lub podejmowanymi wcześniej tematami badawczymi. Jednak większość stanowią biogramy lekarzy wojskowych. Artykuły o takiej tematyce publikowane były najczęściej w wydzielonym dziale czasopisma „Lekarz Wojskowy” przez co ich objętość była ograniczona do 4-5 stron. Innym czasopiśmie, które zamieszczało współautorstwa dr K. Kopocińskiego było „Forum Bibliotek Medycznych”. Należy zwrócić uwagę, że artykuły omawiane w tej części, jedynie poza sześcioma, są ograniczone co do objętości, do zaledwie kilku stron. Analiza autorstwa publikacji również budzi zdziwienie. Na pięćdziesiąt siedem prac jedynie cztery (i to z lat 2006-2008) zostały

napisane samodzielnie, jedenaście powstało jako prace dwóch autorów, trzydzieści dziewięć artykułów podpisało trzech autorów, a trzy są dziełem aż czterech osób.

Omawiając dorobek dr K. Kopocińskiego, szczegółowo przedstawiony w autoreferacie, warto zwrócić uwagę na publikacje i różnorodne działania o charakterze popularyzatorskim i popularnonaukowym. Szerokie zainteresowania historyczne uwidoczniły się w licznych pracach ogłaszanych na łamach prasy lokalnej. Organizował spotkania, odczyty czy upamiętnienia w postaci tablic związanych z upowszechnianiem wiedzy o dziejach wojskowej służby zdrowia oraz ważnych wydarzeń z historii Polski. Wielokierunkowa aktywność w towarzystwach naukowych sprzyjała takim pracom. Taka wyjątkowa aktywność w środowisku lokalnym jak i zawodowym miała swoje odzwierciedlenie w postaci publikacji i uhonorowań.

Ocena osiągnięcia naukowego będącego podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Dr Krzysztof Kopociński występując z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, wskazał jako osiągnięcie będące podstawą do ubiegania się o ten stopień monografię pt.: Z. Kopociński, K. Kopociński, *Szpital Wojskowy w Równem w latach 1919-1939*. Publikacja ta została wydana w Głogowie w 2020 roku nakładem Wyższej Szkoły Zawodowej w Głogowie. Praca liczy 529 stron. Tekst podzielony został na czternaście rozdziałów, poprzedzonych wstępem i podsumowany zakończeniem.

Poza tekstem podstawowym w pracy zamieszczono obfity aneks. Na 40 stronach opublikowano 34 biogramy przedstawiające najważniejsze postacie spośród kadry pracującej w szpitalu w latach 1919-1939.

Praca zaopatrzona jest w bibliografię przedstawiającą źródła, które zostały wykorzystane w trakcie badań. Podstawowy ich zasób stanowiły dokumenty zgromadzone w Centralnym Archiwum Wojskowym oraz Państwowym Archiwum Obwodu Rówieńskiego w Równem na Ukrainie. Uzupełniały go materiały pochodzące z kilku zbiorów instytucjonalnych jak i prywatnych. Miały charakter dopełniający. Były ważne ponieważ w wielu wypadkach pozwalały na uzupełnienie informacji w ważnych zagadnieniach badawczych. W bibliografii przedstawiono szeroki zestaw wykorzystanych w pracy

publikowanych źródeł, prasy, wywołanych relacji, opracowań oraz informacji ze stron internetowych. Pozwoliło to na zbudowanie wielowątkowej narracji. Tekst uzupełnia indeks osobowy oraz indeks nazw geograficznych. Wypełnia to postulaty badawcze i pozwala na szerokie i różnorodne wykorzystanie informacji zawartych w monografii. Dodatkowo wysoką oceną należy wyróżnić materiały ilustracyjne. Zwracają uwagę liczne zdjęcia zarówno pochodzące z epoki jak i współczesne.

Wymieniony powyżej zbiór pozytywnych ocen odnoszących się do zewnętrznych cech publikacji komplikuje informacja jaką zamieścił dr K. Kopociński w autoreferacie. Określił iż udział w powstaniu publikacji wynosi 50 %. Obejmuje to zaangażowanie zarówno w koncepcyjnym budowaniu idei jak i zbieraniu źródeł poprzez kwerendy archiwalne w kraju i za granicą. Deklaracja dotyczy także udziału w kwerendach bibliotecznych i pozyskiwaniu uzupełniających informacji. Identyczna ocena zaangażowania obejmuje opracowywanie wstępu, zakończenia, bibliografii, indeksów, materiałów ilustracyjnych. Natomiast samodzielnie jest autorem sześciu rozdziałów i połowy not biograficznych.

Taka deklaracje stanowi dla Recenzenta znaczną trudność w dokonaniu oceny. W części pracy trudno kierować opinie do dr K. Kopocińskiemu, gdy być może nie odpowiada za te części utworu. Mimo tak karkołomnych ram Recenzent podejmie trud wyrażenia poglądów. Oparte są one zarówno o tekst publikacji, jak również rozszerzenia zawarte w autoreferacie.

W wielu miejscach tekstu autorzy formułują opinie, odnoszące się do szerszych zagadnień niż podstawowa tematyka pracy, opierając się o popularne, publicystyczne poglądy a nie o wiedzę historyczną czy analizę dokumentów. Często oceny podsumowujące opierają się o konfrontację z obecną rzeczywistością, a nie z ówczesnymi warunkami, możliwościami czy rozwiązaniami organizacyjnymi.

Już we wstępie publikacji (s. 9) pojawia się opinia o niedocenianiu przez władze wojskowe instytucji medycznych i nie honorowaniu ich najwyższymi odznaczeniami wojskowymi. Zdaniem Recenzenta szersza polemika z tym poglądem, z braku miejsca, nie jest możliwa. Warto wskazać Autorom szeroką literaturę tematu, gdzie wyraźnie określone są warunki nadawanie Orderu Virtuti Militari. Warto również wskazać że order ten zmieniał kilkakrotnie nazwę zmieniał swoją nazwę a kapituły czy organy nadające w różnych okresach prowadziły politykę odznaczeniową nie zawsze zgodną z historycznie ukształtowaną jego ideą. Recenzent wskazuje, że tradycje Orderu VM mają ponad dwustuletnią historię i wśród kawalerów Orderu VM znajdziemy również i lekarzy. Być może popularyzacja informacji o wybitnych czynach personelu medycznego, o ich przedstawicielach uhonorowanych

najwyższymi orderami i odznaczeniami, była zbyt skromna i wiedza o tym nie jest powszechna.

W dalszej części wstępu (s. 11) dowiadujemy się, że w swojej pracy Autorzy przyjmują układ treści chronologiczno-rzeczowy. Natomiast spis treści informuje nas, że rozdziały mają układ rzeczowy, a dopiero treści w nich zawarte są przedstawiane w układzie chronologicznym. Recenzent początkowo mniemał, że w tekście nastąpiła pomyłka ale po zapoznaniu się ze wstępami w innych monografiach poświęconych historii placówek medycznych, gdzie konstrukcja i plan pracy był zbliżony, Autorzy określali układ publikacji identycznie i nawet tymi samymi słowami. Trzeba podkreślić, że przyjęty układ jest logiczny, celowy i w najlepszy sposób pozwala zreferować zagadnienia. Należy także podkreślić, przedstawioną we wstępie, prawidłową i ciekawą analizę materiałów źródłowych i piśmiennictwa wykorzystanego w publikacji.

Przechodząc do analizy rozdziałów, których Autorem jest dr K. Kopociński, należy wskazać iż nie stanowią one wydzielonej części publikacji, ani nie stanowią ciągu rozważań. Taka konstrukcja, zdaniem Recenzenta, stanowi poważny mankament pracy. Analiza innych monografii placówek medycznych, w których napisaniu uczestniczył dr K. Kopociński wskazuje na identyczne rozwiązywanie podejmowanych badań. Istniejący w nich układ tematyczny rozdziałów nie odbiega od normy przyjmowanej w publikacjach o podobnej tematyce, jest logiczny i adekwatny do problematyki. Jeżeli współautorzy poprzednich opracowań tak samo rozwiązywali poprzednie tematy badawcze, to narzuca się pytanie: Czy każdy z Autorów może rozwiązywać tylko jedno zagadnienie, czy też może czerpać z doświadczeń współautorów i podejmować się w przyszłości opracowania całości problemu? Recenzent uważa że pisząc kolejne prace Autorzy powinni zdobywać doświadczenie. rozwijać umiejętności podwyższać kwalifikacje

Dr K. Kopociński wskazał, że jest Autorem Rozdziału 3 zatytułowanego „Lokalizacja”. Jest on stosunkowo krótki, gdyż tekst mieści się na dziewięciu stronach. Uzupełnia je pięć stron ilustracji. Recenzentowi wydaje się, że uwagi dotyczące współczesnej sytuacji budynków szpitala należało przenieść do przypisów. W obecnym kształcie mają charakter publicystyczny.

W odniesieniu do kolejnego Rozdziału 4 „Zmiany etatowe i strukturalne placówki w Równem na tle przemian zachodzących w całej wojskowej służbie zdrowia” i liczy osiemnaście stron tekstu i osiemnaście stron tabel i fotografii. Recenzent sądzi, że mogłyby być połączone z rozdziałem 3. Mają podobną tematykę i treści. Można je ująć odpowiednim łączącym tytułem. Warto również zastanowić się, czy nie należało przenieść części tabel do

aneksów, gdyż nie są one integralną częścią tekstu a informacje w nich zawarte nie są połączone z narracją. Część z nich nie jest również niezbędna do formułowanych w tych miejscach wniosków.

Kolejny rozdział Autorstwa dr K. Kopocińskiego to Rozdział 7. Nosi tytuł „Działalność leczniczo–diagnostyczna placówki”. Jest najobszerniejszy w całej publikacji. Został podzielony na dziesięć podrozdziałów (oraz wydzielone zagadnienie) omawiających problematykę działalności leczniczej w poszczególnych oddziałach szpitala oraz pracowniach i innych wydzielonych częściach organizacyjnych. Rozdział liczy prawie sto stron z czego po dwie – trzy strony w każdym podrozdziale stanowią tabele i fotografie. Tekst jest przygotowany o szczegółowe sprawozdania zachowane w zbiorach archiwalnych. Pozwoliło to na odtworzenie głównych problemów organizacji i wyników leczenia pacjentów.

Następny rozdział 8 – „Służba dyżurna” liczy osiem stron tekstu i dwie strony tabel. W podsumowaniu rozdziału Autor wyraża krytyczne zdanie o organizacji wart strzegących szpitala. Czyni to w oparciu o znane powszechnie, późniejsze wydarzenia związane z napadami organizowanymi przez bojówki Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów. Recenzent sądzi, że takie formułowanie ocen, kłóci się z obiektywizmem opracowań naukowych. Osoby podejmujące w tamtym czasie decyzje, nie mogły przewidzieć, co nastąpi później. Ocenę można sformułować w oparciu o wiedzę, jak była organizowana w tamtym czasie służba wart w podobnych obiektach. Niestety w całej pracy takich nietrafionych opinii jest więcej.

Rozdział 10 – „Zaplecze logistyczne” liczy trzydzieści dziewięć stron, w tym kilka stron ilustracji i tabel. Podzielony został na sześć podrozdziałów, w których omówiono organizację i pracę takich komórek organizacyjnych szpitala jak: pododdział administracyjny, kuchnia, łaznia i inne. Zebrany materiał źródłowy, archiwalia pozwoliły na szczegółowe przedstawienie problematyki.

Ostatni z rozdziałów Autorstwa dr K. Kopocińskiego nosi numer 12 i zatytułowany jest „Działalność szkoleniowo-naukowa oraz oświatowo-wychowawcza w wojskowym zakładzie leczniczym w Równem”. Liczy 14 stron. Jednym z omawianych przez Autora tematów jest organizacja w szpitalu pogadanek związanych z biografią osób pełniących najwyższe funkcje państwowe czy wojskowe w II RP a pomijanie, zdaniem Autora, innych postaci związanych z historią Polski w latach dwudziestych i trzydziestych (s. 383 -385). Oczywiście można mieć zastrzeżenia co do narzucanych ogólnie tematów pogadanek. Jednak należy pamiętać o wielu przyczynach takiego stanu. Każda epoka i każda władza ma poczet swoich „świętych”. Z perspektywy historycznej należy odnotowywać takie fakty, ale jak wskazują analizy dziejów, należy widzieć i oceniać nie tylko wyróżniane postacie ale

mechanizmy, którymi posługiwano się w ich kreowaniu. Autor opisując tamte wydarzenia nie zadaje sobie pytań o stan wiedzy ówczesnych poborowych pochodzących z głębokiej prowincji, słabo wykształconych, często pochodzących z mniejszości narodowych. Działania podejmowane wówczas przez władze wojskowe miały na celu podniesienie stanu wiedzy. Po okresie zaborów gdy społeczeństwo i jego warstwy były zdeintegrowane, trzeba było podjąć akcję skupiania wszystkich wokół idei państwa polskiego. Temu służyło wychowanie żołnierzy oraz robotników, wywodzących się spośród miejscowej ludności. w duchu, jak to określano, obywatelskim. Ocena efektów takich działań może podlegać dyskusji, ale nie miejsce na szerszą polemikę na ten temat w niniejszej recenzji. Zdaniem Recenzenta Autor tekstu znowu, jak robił to wcześniej, przenosi dzisiejszą wiedzę i oceny na czasy dwudziestolecia. II RP nie była doskonałą i wyśnioną przez wszystkich jej obywateli ojczyzną. Zdaniem Recenzenta należy jednak powstrzymać się w pracach naukowych, nie poświęconych temu zagadnieniu, od takich ocen i komentarzy. Może bowiem to świadczyć o słabym rozeznanii szerszego tła historycznego i posługiwaniu się sloganami oraz publicystycznymi sądami. Historyk musi pamiętać o kontekstach wydarzeń historycznych. Recenzent uważa, że porównywanie tamtych sytuacji do zjawisk w państwach o ustroju autorytarnym jest wysoce niestosowne. Zdaniem Recenzenta, kuriozalnym jest także przywoływanie scen z filmu „Cwał” (odnoszących się do obchodów śmierci J. Stalina) do podkreślania swoich tez.

Również opis akcji zwalczania analfabetyzmu w szpitalu w Równem (s. 319-320, 387) wiązał się z działaniami prowadzonymi we wszystkich jednostkach wojskowych. Taki był stan ówczesnej oświaty w całym społeczeństwie a wojsko mogło wpływać pozytywnie na likwidację, czy ograniczenie występowania takich zjawisk. Rozważania na temat analfabetyzmu wymagają szerszych omówieni a nie prostych ocen. Ogólną ocenę jaką sformułował Autor dotycząca działań szkoleniowych i naukowych w szpitalu Równem odniesiona została do współczesnych stosunków i zadań stawianych takim placówkom a nie została skonfrontowana ze stanem w innych podobnych placówkach, szpitalach w tamtym okresie. Dziwi to zwłaszcza w kontekście tematyki pracy doktorskiej, którą przygotował dr K. Kopociński (*Ocena organizacji i działalności 9 Szpitala Okręgowego w Brześciu w latach 1919-1939*).

Dokonując ostatecznej oceny wkładu dr K. Kopocińskiego w powstanie monografii o Szpitalu Wojskowym w Równem należy stwierdzić, że te fragmenty tekstu, które były opracowywane przez Autora w oparciu o analizę materiałów źródłowych i opracowania są skonstruowane poprawnie. Są wartościowym wynikiem poprawnie przeprowadzonych badań.

Natomiast w tych fragmentach gdzie Autor odwołuje się do popularnych, publicystycznych opinii i które wykorzystuje do własnych ocen, nie powinny znaleźć miejsca w pracach naukowych. Wiele informacji, które wplata Autor w narrację a wykraczających poza ramy chronologiczne pracy, zaburza jasność wykładu. Mogą one być użyte w przypisie, gdzie świetnie będą uzupełniały podstawowe informacje przedstawiane w głównym nurcie wypowiedzi. Większość tekstu jest wartościowym wkładem w wiedzę o działaniu Wojskowego Szpitala w Równem.

Konkluzja i ostateczna ocena osiągnięcia naukowego oraz całości dorobku naukowego

Przedstawiony do oceny dorobek dra K. Kopocińskiego z lat 2005-2020 należy poddać analizie w świetle przepisów ujętych w Ustawie z 20 lipca 2018 roku. Recenzent już wcześniej wskazywał, iż spis i liczba opublikowanych prac musi być skonfrontowana z wymaganiami stawianymi kandydatom do stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia. Osoba, której nadano taki stopień staje się samodzielnym pracownikiem naukowym lub naukowo-dydaktycznym. Może prowadzić samodzielne badania, kierować zespołami naukowymi być promotorem doktoratów. Wymagania jakie stawia ustawa z 2018 roku przed kandydatem ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego formułuje posiadanie znacznego wkładu w rozwój dyscypliny, w której prowadzi badania.

Podjęcie trudu opracowania historii takiej placówki jaką jest szpital, najczęściej podejmują osoby ubiegające się o uzyskanie stopnia doktora. Czasami potrafią sprostać takiemu zadaniu ci, którzy piszą prace magisterskie.

Przy opracowaniu takiego problemu badawczego zbiór archiwaliów bezpośrednio dotyczących tematu jest ograniczony do kilku, kilkunastu a rzadko kilkudziesięciu teczek. Uzupełnień informacji należy poszukiwać w różnych zespołach pobocznych czy zbiorach innych placówek. W przypadku pracy, której tematem jest szpitalu w Równem, konieczny był wyjazd na Ukrainę oraz przeprowadzenie badań w tamtejszym archiwum. Pytania badawcze sformułowane przy podejmowaniu pracy o dziejach szpitala były jasno określone i analogiczne jak w opracowaniach historii podobnych placówek. Dużą wartością pracy o

szpitalu w Równem jest zgromadzony obszerny i ciekawy materiał ilustracyjny. Cenne jest także opracowanie biogramów personelu szpitala.

Podsumowując powyższe rozważania, konfrontując je z określonymi w Ustawie z 2018 roku kryteriami, Recenzent, po głębokim namyśle i zastanowieniu, musi stwierdzić, że prace kandydata ich nie spełniają. We wszystkich publikacjach w realizacji, których uczestniczył, był współautorem. Wiele z nich to jedynie drobne przyczynki. Poza tym uznanie za znaczący wkład w rozwój dyscypliny monografii, w których był współautorem może skutkować wnioskami innych współautorów o nadanie stopnia doktora habilitowanego w oparciu o te same publikacje. Zdaniem Recenzenta warto rozważyć, czy w porównaniu do pracy doktorskiej, poświęconej analizie działania podobnej placówki jaką był 9 Szpital Okręgowy w Brześciu nad Bugiem, Kandydat wykazał się w swoich publikacjach nabyciem znacznych, powiększonych umiejętności badawczych, wiedzy i refleksji historycznej.

Dr hab. Marek Dutkiewicz prof. UJK